

S. Sayısı : 302

Gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasında değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve İktisad, Gümrük ve inhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1067)

T. C.

Başvekkâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/2243

80 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1499 sayılı Gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasında değişiklik yapılması hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 23 - V - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası sebebiyle birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

1499 sayılı gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasında değişiklik yapılmasına dair kanunun mucib sebepler lâiyhası

1499 sayılı gümrük tarifesi kanununa bağlı idhalât umumî tarifesinin 216 ncı numarasına giren köpürür şarabların (şampanya ve emsali) (kanunî saf sıklet) üzerinden resme tâbi tutulduğundan iç zarflarile beraber 100 kilosundan 500 lira gümrük resmi alınmaktadır.

1920 gram ağırlığında bulunan bir şişe şampanya ve benzeri köpürür şarablar içindeki içki miktarı 800 ve iç zarfı olan şişesinin ağırlığı 1120 gramdır.

Bu ağırlıkta bir şişe şampanya ve emsali köpürür şarablardan alman gümrük resmi 1055 ve inhisar resmi 200 kuruş tutmaktadır. Bu suretle hariçten 215 kuruşa satın alınan bir şişe şampanya ve emsali köpürür şarabları diğer masrafların da ilâvesinden sonra İnhisar idaresi 17 liraya satılmaktadır.

Alkolü az olan ve aynı zamanda hastalar için doktorlarca tavsiye edilen bu içki bu fiat üzerinden geliri yüksek kimseler tarafından bile fazla miktarda kullanılmamaktadır.

1934 yılı içinde memlekete hiç şampanya ve emsali köpürür şarablar girmemiştir.

1935 yılında yalnız iki şişe sokulmuştur. 1936 da ise hiç girmemiş 1937 de İnhisarlar idaresince yalnız 985 şişe getirilmiştir. Bunların da fiat yükseklığı sebebiyle satışı mümkün olamamaktadır.

Şampanya ve emsali köpürür şarabların gümrük resmi indirilerek maliyet bedeli düşürülürse, satışın artması ve binnetice gümrük resminden yapılacak tenzilatın telâfi edilmesi mümkün görünmekte ve alkol nisbeti az olan ve henüz memleketimizde imal edilemeyen bu içkinin yurda daha çok miktarda girmesinde mahzur görülmemektedir. Bu maksad ile şampanya ve benzeri köpürür şarabın şişesinden alınan gümrük resminin belediye hissesile birlikte bir liraya indirilmesini teminen kanunî saf sıklet üzerinden 100 kilosunun resmi 48 lira olarak tesbit olunmuştur.

Elma şarabı (cidre), armut şarabı (poire) ve saire meyva şarablarının köpürür şarablar sınıfından içkiler olmadığını belli etmek için bir (ihtar) konulmasına lüzum görülerek lâyiha buna göre hazırlanmıştır.

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/1067

Karar No. 66

10 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

1499 sayılı gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifinin 216 numarasında değişiklik yapılması hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 23-V-1938 tarihinde Yüksek Meclise sunulmasına karar verilen kanun lâyihası Encümenimize havale edilmekle Gümrük umum müdürü hazır olduğu halde tedkik ve müzakere olundu :

Verilen izahattan ve lâyihaın mucib sebeplerinden anlaşıldığına göre şampanya namı altında piyasada satılan alkolü az köpüklü şaraplar gümrük resminin yüksekliği yüzünden çok pahalıya mal olmakta ve bu yüzden memlekete getirilememektedir.

Bu nevi şaraplar içki olarak kullanıldığı gibi doktorlar tarafından hastalara da tavsiye edilmekte olduğundan Hükümetçe bu gün almakta olan gümrük resminin indirilmesi muvafık görülmüş ve işbu lâyiha Yüksek Meclise sunulmuştur. Bu nevi şarapların memlekette yapıldığına göre hariçten idhalini Encümenimiz iktisadî cebheden mahzurlu görmediği gibi esasen

tenzili istenen resim ile beraber yine bir litre şarabın satış bedelinin 8 - 9 liradan aşağı olmayacağına göre yerli şaraplara rakib olamayacağı ve diğer taraftan hastalar için bir ilaç olarak tavsiye edilmesinin sıhhi faydelerini göz önüne alarak lâyihaın aynen kabulünü, şu kadar ki, gümrük resmi tenzil edilirken inhisar resminin de asgarî bir had dahilinde alınmasının Hükümetten istenmesini muvafık bulmuştur.

Havalesi mucibince Gümrük ve inhisarlar encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisad E. Reisi	M. M.	Kâtib
R. Köken	İ. Sabuncu	Dr. R. Ferid Talay
Afyon K.	Gazi Anteb	Konya
Berç Türker	B. Kaleli	H. Dikmen
Konya	Ankara	Eskişehir
Kâzım Okay	A. Ulus	Emin Sazak
Edirne	Kocaeli	Gümüşane
Mecdi Boysan	İ. Dıblan	Edib Tör
Samsun	Çanakkale	
Ali Tunah	M. Bengisu	

Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.

G. ve İ. Encümeni

Esas No. 1/1067

Karar No. 17

10 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

1499 sayılı Gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifinin 216 numarasında değişiklik yapılması hakkında Hükümetçe tanzim edilen ve Başvekâletin 30 Mayıs 1938 tarih ve 2/2243 numaralı tezkeresiyle Yüksek Meclise verilen kanun lâyihası Encümenimize havale edilmekle Gümrük umum müdürü hazır bulunduğu halde müzakere edildi.

Encümenimiz tarife noktai nazarımdan işi tedkik ederek muvafık görmüş ve lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Maliye encümenine ve-
rilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Gümrük ve İ. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	İstanbul	Balıkesir
İ. Eker	S. Uraz	S. Gökçül
Amasya	Aydın	Konya
N. Aktın	N. Göktepe	Bediz Morova
Kütahya	Mardin	Muğla
Ö. Ding	A. Şatana	Dr. H. Arıcan
Trabzon	Sinob	Yozgad
D. Eyiboğlu	H. Oruçoğlu	Ekrem Pekel

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Esas No. 1/1067
Karar No. 56

15 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

1499 sayılı gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasına aid gümrük resimlerinde değişiklik icrasına dair Gümrük ve inhisarlar vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 23 - V - 1938 tarihli kararına tevfikân Başvekâletin 30 - V - 1938 tarih ve 6/2243 numaralı tezkeresile Yüksek Reisliğe arz edilen lâ-yiha ve esbabı mucibesi, Gümrük ve inhisarlar ve İktisad encümenlerinin bu husustaki mazbatalarile birlikte encümenimize tevdi edilmekle Gümrük ve inhisarlar vekâleti mümessili hazır olduğu halde encümenimizde okundu ve müzakerelere edildi.

Lâ-yihanın tedkikinden ve verilen izahattan anlaşıldığı üzere gümrük tarifesinin 216 numarasında (köpürür şaraplar) diye yazılı olan şampanya ve benzerleri üzüm usaresi mamulâtının kanunî saf sıklık üzerinden halen tâbi olduğu beher 100 kiloda 500 lira gümrük resmi, hasebileyevm 800 gramlık şampanyayı muhtevi beher şişesinin gümrük resmi, 1055 kuruş tutmakta ve buna ilâveten inhisar resmi olarak dahi 200 kuruş almaktadır olduğundan buna diğer masrafların ilâvesinden sonra inhisar idaresince ancak

17 liraya satılması mümkün olabilmektedir. İşbu fiyat yüksekliği yüzünden memlekette pek az istihlak edilen alkolü az olan ve aynı zamanda hastalar için dahi doktorlarca tavsiye edilen ve henüz memleketimizde imal edilmeyen bu maddenin maliyet bedelini azaltarak istimal ve istihlakını mümkün kılmak üzere işbu teklifin yapıldığı anlaşılmış olup gümrük resminin indirilmesinden tevellüd edecek noksanlığın dahi istihlakın artmasıyla telâfi olunacağı ümit edildiğinden encümenimiz gerek bu sebeblere ve gerek İktisad encümeni mazbatasında beyan edilen mütalealara binaen lâ-yihanın kabulüne karar vermiş ve ancak kanun tekniğine uygun olmak üzere maddeler yeniden yazılmıştır.

Havalesi veçhile Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi	M. M. Na.	Kâtib
Bayazıt	Yozgad	
İhsan Tav	Emin Draman	
İstanbul	Malatya	Bursa
Y. Yazıcı	M. Nedim Zabcı	Dr. G. Kahraman
Manisa	İzmir	Diyarbakır
Tahir Hitit	Kâmil Dursun	Huriye Önis

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 202
Esas No. 1/1067

22 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

1499 sayılı gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasında değişiklik yapılması hakkında olup Başvekâletin 30 Mayıs 1938 tarih ve 6/2343 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâ-yihası İktisad, Gümrük ve İnhisarlar ve Maliye encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla Gümrük

ve İnhisarlar vekili hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu :

1499 sayılı gümrük tarifesi kanununa tevfikân köpürür şarapların yani şampanya ve emsalinin beher yüz kilosundan beş yüz lira gümrük resmi alınmakta ve bu suretle bir şişe şampanyayı 1055 kuruş gümrük resmi isabet etmekte ve

rica 200 kuruş inhisar resmi ile beraber bir şişe şampanyanın inhisar idaresince ancak 17 liraya satılabileceği mümkün bulunmaktadır. Şampanyaya benzer köpürür şaraplar memleketimizde de yapılmakta ise de bunların esas şampanyaya benzememeleri rağbeti temin edememiştir.

Şampanya bir zevk vasıtası olmakla beraber bir takım hastalıkların tedavisinde dahi kullanıldığı ve fiyat fazlalığından dolayı hemen sarfiyat yapılamadığı göz önüne alınarak bunların satışını temin için gümrük resimlerinin yüz kiloda 48 liraya tenzili ve bu suretle sarfiyatının arttırılması düşünülmüş ve işbu lâyiha bu maksadla sevk edilmiştir.

Yapılan bu tenzilât ile bir şişe şampanyanın altı buçuk liraya satılabileceği idhalâtın da kring esasları ile yapılacağı Hükümetçe izah edilmiş ve bu suretle şampanya sarfiyatı kısmen artarak hem memleket mallarının mübadelesine yardım olacağı ve hem de İnhisar idaresince alınacak varidat dahi kısmen ziyadeleşeceği gibi sıhhi sebeb-

lerle ihtiyacı olanlar da bunu daha kolayca tedarik edebileceklerinden gümrük resminin tenziline aid olan bu lâyiha Maliye encümeninin tadili dairesinde aynen kabul edilmiştir.

Müstacelen müzakere edilmek dileği ile Umumi Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Rs. V.	M. M.	Kâ.
Isparta	Trabzon	İstanbul
Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz	F. Öymen
Çorum	Gazi Anteb	Kayseri
E. S. Akgöl	A. H. Ayerdem	F. Bayşal
Kırşehir	Malatya	Malatya
M. Seyfeli	M. Öker	O. Taner
Manisa	Mardin	Muş
T. Türkoğlu	R. Erten	Ş. Ataman
Muş	Ordu	Sivas
Ş. Çiloğlu	H. Yalman	R. Çiner
Tokad	Trabzon	Yozgad
S. Genca	İzmir Day	S. İçöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1499 sayılı Gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasında değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1499 sayılı ve 1 - VI - 1929 tarihli Gümrük tarifesi kanununa bağlı idhalât umumî tarifesinin 216 numarası aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

216 - Köpürür şarablar (üzümlerin taze üzümlerin veya taze üzüm usaresinin tahammurundan hâsıl olan şampanya ve benzerleri) « İç kablarmın sikleti dahildir ».

Resim haddi
100 kilosundan
Lira

—
48

İhtar : Elma şarabı (Cidre), Armud şarabı (Poire) ve saire meyve şarabları 215 numaraya dahildir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

23 - V - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Tarhan	F. Kurdoğlu

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1499 sayılı Gümrük tarifesi kanununa bağlı tarifenin 216 numarasında değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1499 sayılı ve 1 - VI - 1929 tarihli Gümrük tarifesi kanununa bağlı idhalât umumî tarifesinin 216 numarası aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

216 - Köpürür şarablar (münhasıran taze üzümlerin veya taze üzüm usaresinin tahammurundan hâsıl olan şampanya ve benzerleri)

K. S. 100 kilosundan 48 lira

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 215 nci maddesine aşağıdaki ihtar eklenmiştir:

İhtar : (elma şarabı «Cidre», armud şarabı « Poire » ve saire meyve şarabları bu numaraya dahildi).

MADDE 3 — Hükümetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen.